

Mijne reis naar Amerika

- (1 Reizen is eene kunst, die men leeren moet.
- 2 Gemakkelijk zich bewegen, oogen openen, opmerken, beter dan [oordelen].
- 3 Opmerken, waarnemen, en waardeeren.)

1. Bavinck reisde een groot deel van de reis samen met zijn Kamper collega prof. D.K. Wielenga (1842-1902).

Wanneer men verre reizen doet, dan kan men wat verhalen. Dat is vooral het geval, als men eene reis doet naar het verre, maar ook groote en machtige Amerika. De indrukken zijn zoo overstelpend vele en rijke, dat er studie toe behoort om ze te schiften en in geregelde orde voort te brengen. Ik heb getracht zulks te doen, en bepaal u, na eerst een overzicht van onze¹ reisroute te hebben gegeven, achtereenvolgens bij: 1° land en natuur; 2° cultuur van den bodem; 3 dorpen en steden; 4 huizen en huiselijk leven; 5 karakter der bewoners; 6 sociaal; 7 zedelijk; en 8 religieus leven.

Reisroute. Hoe lang een reis van 3 maanden ook schijnen moge en werkelijk is, naar Engeland en Amerika is het niet lang genoeg. Den 22 juli gingen we te Rotterdam op reis over Harwich naar Londen, en daar bleven we tot 27 juli; toen gingen we naar Liverpool en staken met de nieuwe en schoone stoomboot Labrador van de Dominions Line naar Quebec en Montreal in Canada van wal. De zeereis is in veel opzichten aangenaam, althans zoover wij ze beide keeren maakten. We hebben de zee niet in /2/ haar woede aanschouwd, wij hebben ze niet boos gezien. (Zeeziekte = lam, lui, lusteloos, akelig, naar, saai, beroerd, vervelend.) Hoogstens hebben we een enkele maal gevoeld hoe ze toornen en woeden kan, als ze getergd wordt door den wind en haar golven verheft. Nu ontvingen we alleen twee indrukken van haar: haar eindelooze grootte en uitgebreidheid, en haar eeuwige onrust. De vaart van Liverpool naar Quebec is 2600, naar New York – 2812 mijlen lang, dat is ongeveer 130 uur. Dat is spoedig uitgesproken, maar men voelt de lengte en de duur eerst, als men dagen en nachten achtereen niets dan water ziet, eindeloos wijd, rondom. En dan daarbij de onrust, geen oogenblik stilstand, altijd in beweging, moede en toch nooit stil, zoekend en jagend naar stilstand en ze nergens vindende, beeld van de onrust van 't menschelijk hart. De vaart is zoo lang, dat men de laatste dagen zich verveelt en hijgt naar land. Het is een evenement, ein Ereignis des Tages, als er een schip, een vogel, een walvisch, een ijsberg wordt gezien; en blijdschap straalt van aller gelaat, als na dagen van zee eindelijk land wordt aanschouwd. Overigens ist die ganze Sache etwas langweilig (dr Goebel²), en geen comfort van de boot, geen lekkernij /3/ van spijsze en drank, geen vriendelijke bejegening der bedienden, geen gezellig

2. Niet getraceerd.